

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/116/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115210759
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115210759.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú E. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa matky Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K., B. XX, zast. JUDr. Ondrejom Zacharom, advokátom so sídlom Liptovský Mikuláš, ul. 1. mája 81 a otca T. V. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., C. 16, zast. Mgr. Matejom Makovníkom, advokátom so sídlom Banská Bystrica, ul. Kláry Jarunkovej 4, o zmenu úpravy styku otca s maloletou, takto

rozhodol:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa maloletou E. G., nar. XX. XX. XXXX v tomto znení:

- 1) každý párný týždeň v roku od piatku 16.30 h do nedele 18.00 h,
- 2) každý rok od 26. 12. o 09.00 h do 27. 12. o 18.00 h,
- 3) každý rok počas letných prázdnin od pondelka 09.00 h 28. týždňa v roku do nedele 18.00 h 28. týždňa v roku a od pondelka 09.00 h 32. týždňa v roku do nedele 18.00 h 32. týždňa v roku.

V stanovené dni a hodiny je otec o p r á v n e n ý maloletú pred bytom matky prevziať a v stanovené dni a hodiny je otec p o v i n n ý matke maloletú pred jej bytom odovzdať.

V stanovené dni a hodiny je matka p o v i n n á maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a .

Týmto zároveň dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/188/2013-125 zo dňa 16. 04. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 17CoP/47/2014-151 zo dňa 23. 07. 2014 - vo výroku o úprave styku otca s maloletou.

Súd o trovách konania rozhodne do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Otec návrhom podaným dňa 20. 05. 2015 sa domáhal zmeny úpravy styku tak, „súd mení rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 16. 04. 2014, sp. zn.: 31P/181/2014 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou E. G., nar. XX. XX. XXXX každý párný týždeň od piatku od 7.45 h do nedele do 18.00 h, každý nepárný týždeň v roku od utorka od 7.45 h do štvrtka do 18.00 h, každý rok od 25. 12. od 9.00 h do 27. 12. do 18.00 h, každý rok od pondelka v 28. týždni od 9.00 h do nedele v 29. týždni do 18.00 h a každý rok od pondelka v 32. týždni od 9.00 h do nedele v 33. týždni do 18.00 h. V stanovené dni a hodiny je otec oprávnený maloleté dieťa pred bytom matky prevziať a v stanovené dni a hodiny je otec povinný matke dieťa pred bytom odovzdať. V stanovené dni a hodiny

je matka povinná dieťa na styk s otcom pripraviť“. Svoj návrh odôvodnil zmenou pomerov na strane maloletej ako aj svojej. Bližšie zmenu pomerov odôvodnil tým, že maloletá je vo veku takmer 5 rokov, pričom v danom veku dochádza každým mesiacom k podstatným zmenám vo fyzickom, psychickom a sociálnom vývoji maloletej. Podstatná zmena pomerov nastala aj na jeho strane tým, že ukončil štúdium a pracovnú pozíciu interného doktoranta na vysokej škole v Košiciach a tým odpadol dôvod jeho pobytu a pracovných, či študijných ciest do Košíc počas pracovného týždňa. Počas celého pracovného týždňa sa bude zdržiavať v K. K., resp. v mieste trvalého bydliska, teda v blízkosti miesta trvalého bydliska maloletej. Ďalej v návrhu uviedol, že má vytvorené podmienky pre výchovu maloletej. S maloletou majú k sebe veľmi pozitívny vzťah, čo sa opakovane konštatovalo aj v správach centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Počas času, ktorý trávi s maloletou, jej vytvára pestrý kultúrny a športový program, ktorý pozitívne vplyva na fyzický a osobnostný rozvoj maloletej. Je presvedčený, že takmer 2-týždňovým úplným prerušením kontaktu s maloletou nie je, ani nemôže byť zachovaná kontinuita interakcie medzi nimi. Zo správania a vyjadrení maloletej je zrejmé aj snaha matky a starej matky maloletej zo strany matky narúšať ich veľmi dobrý vzťah, keď sa napr. maloletá vyjadrila, že „starká hračky od ocina nemá rada“, „mamina sa hnevá, že ide za ocinom“ a pod.

Matka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 25. 06. 2015 s návrhom otca nesúhlasila z dôvodu, že otec nerešpektuje styk doposiaľ upravený súdom a teda nedodržuje súdom stanovený režim. Úprava styku tak ako je doposiaľ je podľa jej názoru dostatočná. Maloletá sa pravidelne vracia do jej domáceho prostredia zanedbaná, neupravená, špinavá a so zdravotnými problémami, často veľmi rozrušená. Samotná komunikácia s otcom je veľmi obtiažna. Za problematické považuje správanie sa otca za prítomnosti maloletej, kedy je vulgárny, agresívny a to či už počas osobných stretnutí alebo v rámci telefonickkej komunikácie. Ako matka preto preferuje komunikáciu s otcom prostredníctvom textových správ a mailov. Neadekvátne správanie, vyhrotené situácie v prítomnosti maloletej sú pre ňu zarážajúce a narušujú zdravý psychický vývoj maloletej. O problematickej povahe otca sa vyjadrilo dňa 07. 01. 2014 aj centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktoré uviedlo „otec dieťaťa môže tomu výrazne dopomôcť, ak prehodnotí nevraživý spôsob komunikácie, bude usilovať o dochvilnosť, ktorá nie je jeho silnou stránkou a vyvaruje sa hrubých výrazov, podráždenosti a netrepezlivosti. Zo strany otca je nevyhnutné v maximálnej miere dodržiavať dohodnutý harmonogram kontaktu s dcérou, podriaďť pracovné povinnosti zaužívaným zvyklostiam v živote dieťaťa a rešpektovať zásady, ktoré sú matkou u dieťaťa zavedené“. O povahe otca, jeho správaní sa vyjadrilo aj centrum špeciálno-psychologického poradenstva, ktoré malo korigovať obidvoch rodičov na základe povinnosti uloženej súdom. Otec však stretnutia neabsolvoval. Nerešpektovanie režimu maloletej, jej návykov, zvyklostí, súdnych nariadení, rád psychológov, boli otcom ignorované a sú výsledkom jeho vzťahu k maloletej.

Kolízny opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania doručenej súdu dňa 16. 07. 2015 vzhľadom na charakter vzájomného rodičovského vzťahu, prejavy maloletej, odporúča vo veci nariadiť znalecké dokazovanie za účelom toho, aby odborník posúdil, či rozšírenie styku otca s maloletou je v jej prospech a zároveň, aby posúdil charakter citových väzieb dieťaťa k obidvom rodičom. Ďalej zo správy vyplýva, že s maloletou vykonal pohovor v uvoľnenej priateľskej atmosfére v priebehu hry, ale maloletá priebežne sama od seba hru prerušila, sadla si na stoličku a spontánne hovorila bez kladených otázok. Maloletá mala rôzne prejavy, myšlienky sa jej striedali od hry k prostrediu, v ktorom žije, s kým žije a ako trávi čas. Maloletá bola nesústredená. Osoba otca v jej vyjadreniach absentovala, hovorila o ňom až keď sa na neho cielene pýtali. Bolo pre nich vo vyjadreniach maloletej zaujímavé, že niekoľko viet v úvode pohovoru ukončila slovami „a niekto iný“. Miestami mali pocit, že komunikujú s dospelou osobou. V jej vyjadreniach totiž odzneli slovné frázy typické pre vyjadrovanie dospelého človeka a nie päťročného dieťaťa. Tiež zaznamenali, že maloletá je značne zasiahnutá sporom svojich rodičov, v myšlienkach s tým pracuje, voči osobe otca opakovane prezentovala nespracovaný hnev a výčitky, ale napriek tomu o ňom hovorila ako „o ocinkovi“. Kolízny opatrovník k správe zo sociálneho zisťovania pripojil úradné záznamy z pohovoru s maloletou, otcom, matkou (č.l. 23 - 29).

Na nariadenom pojednávaní dňa 21. 07. 2015 účastníci konania požiadali o odročenie pojednávania za účelom poskytnutia lehoty na uzavretie rodičovskej dohody, ku ktorej nedošlo.

Vzhľadom na závažnosť tvrdení zo strany účastníkov konania súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie. Zo znaleckého posudku zapísaného v znaleckom denníku znalca pod č. 51/2015 vyplýva, že znalec pri jeho vypracovávaní vychádzal z opatrovaneckého spisu maloletej, vlastného vyšetrenia rodičov a maloletej. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že mentálny vek maloletej orientačne mierne

prebieha fyzický vek, mentálna úroveň maloletej je vyššia. Jej kognitívny výkon je na vyššej úrovni, nie sú zrejmé narušenia kognitívneho výkonu. Sociálne fungovanie maloletej je primerané, dokáže primerane nadväzovať a udržiavať kontakty a primerane viesť interakcie. Záujmová sféra maloletej je pomerne široká, zameraná na viaceré aktivity, najmä pohybové a výtvarné. V sebaobrazu je u maloletej badateľné určité rozkolísanie, nestabilná je sebaistota. V emočnej a afektívnej oblasti sa prejavuje živší temperament, živo a intenzívne reaguje na prežívané situácie, city a emócie dáva spontánne najavo svojmu okoliu. Osobnosť otca je primerane štrukturovaná, v popredí osobnostného profilu je zameranie na aktivity, známky egocentrizmu a tendencie v dominancii v sociálnych interakciách. V hodnotení situácií a informácií sa objavuje vplyv subjektivismu. V rámci egocentrického ladenia sa rýchlo dostáva k zohľadňovaniu vlastnej osoby, svojich postojov, názorov, svojho záujmu. Keď zaujme k niečomu postoj alebo si vytvorí názor, ťažko od neho ustupuje. Je menej empatický a menej pripúšťa názory a postoje iných. Osobnosť matky je mierne nezrelá, v sociálnom fungovaní skôr introvertná, s bohatým a intenzívnym vnútorným prežívaním. Vzťah otca k maloletej je prirodzene vytvorený, prejavuje sa v ňom primeraná emočná, citová väzba. Snaží sa vnímať a reflektovať pocity a potreby maloletej, tieto však niekedy subjektivisticky posudzuje, teda si ich vysvetľuje tak ako sám vidí situáciu. Vzťah matky k maloletej je primerane vytvorený na emočnom a citovom základe, vníma potreby a záujmy maloletej a snaží sa ich reflektovať, vytvárať pre maloleť dostatočne podnetné a stabilné prostredie na jej zdravý osobnostný rozvoj. Má potrebu maloleťu chrániť pred vplyvmi, ktoré považuje za škodlivé a vytvárať pre ňu atmosféru istoty a bezpečia. Vzťah maloletej k otcovi je prirodzene vytvorený, citovo je emočne sytený, s otcom sa cíti dobre, otca rešpektuje ako autoritu. Vzťah s matkou je prirodzene vytvorený, silnejšie emočne a citovo sytený, je na matku výraznejšie citovo naviazaná, než na otca, čo je prirodzené pre jej vek a doterajšie fungovanie rodiny. V kontakte s otcom sa maloleť správa spontánne bez napätia, komunikuje s ním primerane, city a emócie vyjadruje otvorene. V kontakte s matkou sa správa spontánne, komunikuje s ňou primerane, vyjadrovanie citov a emócií je primerané, intenzívnejšie než voči otcovi. Nie sú veľké rozdiely v správaní sa maloletej voči otcovi a matke. Súčasná starostlivosť matky o maloleť, ani styk otca s maloleťou neohrozuje jej zdravý psychický vývin, na maloleť má však negatívny vplyv vnímanie negatívnych prejavov vzťahu a konfliktu rodičov, ktorých by sa mali obaja vyvarovať. Znalec v súčasnosti nevidel významnejší dôvod pre zmenu styku a starostlivosti o maloleť a preto navrhol upraviť styk otca s maloleťou v rozsahu predĺženého víkendu teda od piatku rána do nedele popoludnia a jedno popoludnie v pracovnom týždni. Zároveň považoval za dôležité, aby otec mal možnosť telefonického kontaktu s maloleťou v čase, kedy je v starostlivosti matky.

Rodičia prostredníctvom svojim právnych zástupcov namietali znalcom vypracovaný posudok. Otec namietal 1/ že sa mal zaoberať možným vplyvom tretích osôb, či iných okolností na vzájomné vzťahy otca, matky a maloletej, 2/ nevysporiadal sa so súčasnou úpravou a ani navrhovaným rozšírením styku otca s maloleťou počas sviatkov, školských prázdnin, 3/ že mu nebolo umožnené v priebehu znaleckého dokazovania vyjadriť sa k citovaným tvrdeniam matky. Matka znalecký posudok namietala v tom, že znalec na jednej strane deklaruje, že nevidí významnejší dôvod pre zmenu styku a starostlivosti o maloleť a na druhej strane do svojich záverov prakticky pretransformoval požiadavky otca na síce rozšírenie styku o pol dňa v pracovnom týždni, čo bude prakticky narušovať prirodzený režim maloletej počas týždňa. Tiež sa nestotožnila so závermi znalca ohľadom telefonického kontaktu otca s maloleťou, pretože samotné telefonické rozhovory vedú k neustálemu osočovaniu a slovnému napádaniu matky a jej rodiny a nie k tomu, aby otec sa informoval o maloletej. Znalec náležite nevenoval pozornosť vyjadreniam maloletej vo vzťahu k správaniu otca v čase, keď je v jeho starostlivosti. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k znaleckému posudku uviedol, že sa nestotožňuje s návrhom znalca na prípadnú zmenu styku otca s maloleťou v rozsahu predĺženého víkendu, teda od piatku rána do nedele popoludnia a jedno popoludnie v pracovnom týždni. Maloleť navštevuje počas týždňa pravidelne materskú škôlku, má zachovaný denný režim, stabilitu a istý systém. Vstup otca do tohto systému fungovania dieťaťa počas piatkového rána by mohol maloletej narušiť stabilitu, ktorú teraz v starostlivosti matky má zabezpečenú. Tiež poukázal na fakt, že v septembri 2016 maloleť nastúpi na plnenie povinnej školskej dochádzky a nebolo by v prospech maloletej opäť v tom čase meniť rozhodnutie súdu, nakoľko by bolo potrebné styk otca s maloleťou prispôbiť jej školským povinnostiam, príp. voľno časovým aktivitám. Aktuálne právoplatný rozsudok súdu upravujúci styk otca s maloleťou považuje za vyhovujúci, korešpondujúci záujmom maloletej. Nevylúčil však prípadnú úpravu telefonického kontaktu otca s maloleťou súdnym rozhodnutím.

Otec vo výpovedi pred súdom uviedol: „Ja trvám na podanom návrhu, pripájam sa k vyjadreniu svojho právneho zástupcu. Od 01. 08. 2014 sa môj styk s maloleťou realizoval v zmysle súdneho rozhodnutia

vždy. V roku 2014 sa môj styk s maloletou realizoval vždy v zmysle súdneho rozhodnutia. V roku 2015 sa nerealizoval môj styk s maloletou 1x a to z dôvodu, že som bol chorý a matka ako vždy mi nezdvihala telefón. V roku 2016 sa môj styk s maloletou realizoval v zmysle súdneho rozhodnutia vždy. Ja pravidelne si maloletú preberám od matky o 16.30 h. Chodím aj skôr, na maloletú čakám. Ja rešpektujem to, že sa mi má odovzdávať maloletá o 16.30 h. Ja maloletú odovzdávam načas, stalo sa možno 3x za rok, že som meškal, ale bolo to v tolerancii 15 minút. Bolo to z dôvodu, že maloletá spinkala a ja som ju nechcel budiť. V prípade, že by mne sa odovzdávalo dieťa o 16.45 h ja by som to toleroval aj sa to stalo. Môj styk s maloletou sa realizoval aj nad rámec súdneho rozhodnutia. V roku 2014 sa môj styk s maloletou nad rámec súdneho rozhodnutia nerealizoval. Nad rámec súdneho rozhodnutia sa môj styk s maloletou nerealizoval ani v roku 2015. V roku 2016 sa môj styk s maloletou realizoval nad rámec súdneho rozhodnutia v januári a to od 7 do 9 a v marci som mal maloletú už od 12. 03. Najdlhšie maloletá bola v mojej domácnosti na tri dni od piatku do nedele. Maloletá, keď ma vidí ma víta, reaguje na mňa pozitívne, fyzicky ide ku mne. Maloletá ma neodmieta, nestalo by sa, že by ma maloletá odmietla. Aj, keď pri odovzdávaní sú nejaké obštrukcie. Keď je maloletá so mnou trávime čas 1 deň tým, že sme von, chodíme na turistiku, lyžovať, na hrady, zámky, do ZOO, na plaváreň. Druhý deň s maloletou sme doma. Samotná maloletá povie, že chce byť doma lebo je tam málo. Dá sa povedať, že jeden deň trávime s maloletou čas mimo domácnosti, 1x v domácnosti. S maloletou chodíme však aj na chaty. Maloletá moju domácnosť pozná, žije v nej sám. Žijem v rodinnom dome, kde mám k dispozícii 2 izby, sociálne zariadenie, kuchyňu. Maloletá má v mojej domácnosti samostatnú izbu, ktorá je zariadená. Moja domácnosť je vhodná na stretávanie sa s maloletou. Ja poznám režim maloletej, maloletá vstáva pred 07.00 h už nespáva len v škôlke. Večer má o 19.00 h potom ako sa okúpe a o 20.00 h je v postieľke. Poznám povahu maloletej, maloletá je svojská, niekedy svojská, tvrdohlavá, je však otvorená, spontánna, má predstavivosť, fantáziu, je rada v spoločnosti, rada má hry. Jej obľúbeným jedlom je mäso s ryžou, buchty na pare. S maloletou na raňajky si robíme šaláty, aj keď to asi nie je obľúbené jedlo maloletej, ale je to zdravé. V súčasnosti obľúbenou hračkou maloletej je také kukátko, ktoré dostala od odporkyne. Obľúbenou hračkou maloletej je vždy to, čo je nové. Obľúbenou činnosťou maloletej sú kreatívne veci, tvorivé hry, rada sa hrá s kinetickým pieskom. Zdravotný stav maloletej poznám, je dobrý. Maloletá je vedená v očnej ambulancii, o inej neviem, neužíva lieky. Toho času má skoro už 6 rokov, navštevuje materskú škôlku v rámci, ktorej má kurz anglického jazyka 2x do týždňa. Súdom nariadené výchovné opatrenie, poradensko-psychologický proces rešpektujem, zúčastňujem sa ho. Komunikácia nás dvoch ako rodičov je nevyhovujúca, preto, aby bola vyhovujúca chýba mi z nej komunikácia z druhej strany. Náš vzťah ako rodičov je taký, že vieme spolu vychádzať a ako ľudia máme narušený vzťah a to sa prenáša aj do rodičovského vzťahu. Náš vzťah, ako rodičov nie je ideálny. Vedeli sme sa na podstatných veciach maloletej dohodnúť. Pred 2 týždňami sme si sadli asi na 15 minút, dohodli sme sa na školskom zariadení maloletej. Ja som akceptoval návrh matky. Odovzdávanie, preberanie maloletej vo väčšine prípadov prebieha v pokojnej, kludnej atmosfére. Moje stretávanie s maloletou od piatku 07.45 h do nedele 18.00 h si predstavujem tak, že maloletú odvediem do materskej škôlky alebo do školy a následne ju z nej potom vyzdvihnem. Takýmto návrhom som sledoval to, že keď maloletú o 16.30 h prevezmem je to potom neskoro, keď máme nejaký program na celý víkend. Napríklad len do Tatier je to cesta 2 h a prichádzali by sme okolo 18.30 h, čo je pre E. dosť neskoro. Tiež som týmto sledoval aj určitú interakciu s materskou školou. Maloletá nastúpi do školy, chcem jej pomáhať so zvládaním učiva. Rád by som uviedol, že v rámci toho podaného návrhu rozšírenie styku v nepárny týždeň vychádzal som v prvom rade z potrieb maloletej s tým aj ohľadom, aby bolo týmto zabezpečené aj moja interakcia už teraz so školským zariadením, keďže 2 týždňová pauza, ktorá je v súčasnosti mi nedovoľuje sa oboznamovať s podstatnými vecami v predškolskom a v školskom zariadení. Takisto je tu dlhá pauza pre E.. Čiže ten návrh vychádzal aj teda hlavne aj z týchto potrieb, aby tam bola tiež tá interakcia, že ráno teda ju zaviesť do školy a večer, teda poobede pre ňu prísť. Jednu noc prespať, na druhý deň ju znova odovzdať do školského zariadenia a v tomto bode sa vieme určite aj dohodnúť. Nemusia to byť 2 dni, môže to byť kludne 1 deň, ale vravím ten zámer tam bol takýto, aby tá interakcia tam bola, aby som vedel potom aj priebežne E. pomáhať so zvládnutím učiva, keďže mám nato myslím si, že dostatočné predpoklady aj skúsenosti. Takisto aj moji starí rodičia boli učiteľia, čiže veľa vecí si ešte pamätám. To bola matematika, fyzika, slovenský jazyk a rád by som E. teda pomáhal aj v tom zvládnutí toho učiva a tiež v tom návrhu som vychádzal rozšírenie počas letných prázdnin, tak tam by som bol veľmi rád s E., keď ideme niekde na krátku týždňovú dovolenku niekde k moru lebo E. už bude mať 6 rokov a myslím si, že to bude len prospešné aj pre jej zdravotný stav a takisto pre psychický a fyzický vývoj, že bude niekde dajme tomu na týždeň pri mori na dovolenke. E. sa veľmi teší, rada cestuje. Čiže to bolo jedine s týmto zámerom navrhované a takisto mám aj rodinné zázemie. E. veľmi dobre vychádza so starými rodičmi s babkou, dedkom, máme veľký rodinný dom s veľkou záhradou, so zvieratkami, čiže rada E. trávi čas u mňa aj

vďaka tomuto aspektu a myslím si, že neni problém, aby aj počas týchto prázdnin mala rozšírený styk a trávila v prírode na zdravom vzduchu a v dobrom prostredí so starými rodičmi, ktorých má rada a takisto s ocinom nejaký ten čas navyiac“.

Matka vo výpovedi pred súdom uviedla: „Ja sa pripájam k vyjadreniu svojho právneho zástupcu. Ja trvám na svojom písomnom vyjadrení. Od 01. 08. 2014 sa styk otca s maloletou v zmysle súdneho rozhodnutia realizoval vždy. Žiadny termín nebol vynechaný. Styk otca s maloletou sa realizuje aj nad rámec súdneho rozhodnutia. Od roku 2014 neviem, koľkokrát to bolo, netrúfam si uviesť nejaké čísla, ale mohlo to byť viac ako 10x. V roku 2015 sa taktiež otec stretával s maloletou nad rámec súdneho rozhodnutia a to počas letných prázdnin v rozsahu 5-6 razov v intervale zhruba 2 hodín, kedy maloletá sa bicyklovala a styk otca s maloletou sa realizoval na sídlisku. Taktiež otec maloletú navštevoval v materskej škôlke, čo som sa následne od maloletej dozvedela. Koľkokrát tam bol otec v tomto roku ja neviem uviesť. V roku 2016 sa styk otca s maloletou nad rámec súdneho rozhodnutia realizoval 2x v rozsahu jednej hodiny a išlo o stretnutie otca s maloletou, ktoré sa realizovalo na sídlisku pred panelákom. Ja maloletú otcovi odovzdávam v stanovenom čase, nemeškám. Otec mi maloletú v stanovenom čase neodovzdáva a to pravidelne, mešká hodinu. Otec ma neinformuje o tom, že bude meškať, musím sa nato informovať ja. Maloletá na otca reaguje individuálne, niekedy ide s otcom bez problémov, niekedy prosí, že prečo, že chce ostať s matkou. Častejšie sú otázky, prečo idem teraz preč. Jednoznačne sa nedá povedať, čo prevažuje. Keď maloletá otca uvidí a má ísť s ním viac menej je stuhnutá z toho ako bude otec reagovať. Stuhnutie maloletej je kvôli tomu, že sú rozpory pri odovzdávaní maloletej a maloletá nevie, čo sa bude diať. Maloletá veľakrát otca napomínala a to vo veku už 5 rokov. Maloletá sa fyzicky vracia od otca niekedy tak, že býva chorá. Psychicky sa vracia v negatívnej forme, máva emočné prejavy, rozplače sa. Maloletá domácnosť otca pozná. 24. 05. 2016 maloletá bude mať 6 rokov, toho času navštevuje materskú škôlku, má jednu záujmovú činnosť anglický jazyk a to v rámci materskej škôlky. Maloletá je vedená v pedopsychologickej ambulancii u M. I. a v očnej ambulancii. Maloletá neužíva žiadne lieky. Otec neviem, či pozná režim maloletej, zdravotný stav maloletej poznám. Netrúfam si odpovedať na to, či pozná povahu maloletej, dúfam, že áno. Z obľúbeného jedla sa otec trafil len v ryži s mäsom. Otec nepozná obľúbenú činnosť, hračku maloletej. Maloletá počas týždňa vstáva o 07.00 h v materskej škôlke cez obed spáva. Doma sa na večerný spánok pripravuje od 18.00 h do 19.00 h a zaspáva o 20.00 h do 21.00 h. Počas víkendov maloletá vstáva okolo 08.00 h cez obed podľa toho, aké sú aktivity spáva, ak sme doobeda von, tak poobede spí od 14.00 h do 15.00 h. Na večerný spánok sa pripravuje rovnako ako cez týždeň a taktiež v rovnakom čase chodí spať. Maloletú by som charakterizovala ako citlivú, vie si presadiť svoje potreby, avšak prevažuje citlivosť. Maloletá je rozumná, vnímavá, čo potvrdilo sa aj pri zápise do 1. ročníka. Obľúbeným jedlom maloletej je brokolícová, mrkvová polievka a mäso s ryžou. Maloletá tvrdí, že jej obľúbenou hračkou je náš pes, ale rada má aj plyšové psy, berie si ich do materskej škôlky. Obľúbenou činnosťou maloletej je tanec, spev, kreslenie, aktivity vonku a jazda na koni. Ja rešpektujem nariadené výchovné opatrenie, podrobujem sa poradensko-psychologickému procesu. Naša komunikácia je chabá, preto aby nebola chabá mi chýba to, že nedokážem s niekým komunikovať, kto má hrubé správanie a to ani po 6 rokoch. Naš vzťahov ako rodičov nie je dobrý. Nie je dobrý z toho dôvodu, že otec presadzuje svojho hodnoty, nerešpektuje hodnoty matky. Preberanie, odovzdávanie maloletej zvyčajne neprebíha v kludnej, pokojnej atmosfére. Nie je to z toho dôvodu, že napríklad, keď maloletá nechce ísť s otcom, otec hneď osočí matku, že maloletú huckala. Ďalšie výhrady zo strany otca je nedostatočná výbava, ale ja už neviem, ale maloletá je tak obširne vybalená, že už neviem čo by som zabalila. Taktiež ďalším problémom pri odovzdávaní a preberaní maloletej je, že na otca čaká, otec nepríde načas. Otec rieši osobný afekt aj za prítomnosti maloletej“.

Kolízny opatrovník vo výpovedi pred súdom uviedol: „Úrad sa pridáva všetkých písomne podaných vyjadrení a stanovísk zaslaných Okresnému súdu Banská Bystrica k číslu konania. Vo veci samotnej prebehlo súdno-znalecké dokazovanie, kde z výsledkov súdno-znaleckého dokazovania vyplynulo, že maloletá má pozitívny, dostatočne emočne citovo sýtený a prirodzene vytvorený vzťah k obom rodičom. Zároveň v podstate zo znaleckého dokazovania vyplynulo aj v to, že súčasná starostlivosť matky, ktorá prebieha o maloletú je plnohodnotne zabezpečená, je stabilná, založená na pociť istoty a bezpečia a maloletej vlastne toto zabezpečuje zdravý osobnostný vývoj. Čo sa týka samotného znalca, tento tiež skonštatoval, že maloletá nevykazuje nejakú potrebu alebo teda vôľu častejšieho kontaktu s otcom. Túto otázku vôbec vo svojom prežívaní a postojoch nerieši, práve naopak aj samotný znalec zastáva názor, že nevidí podstatný dôvod nato, aby došlo k zmene resp. k rozšíreniu úpravy styku otca s maloletou. Znalec taktiež poukazuje aj na veľmi zásadný a dôležitý fakt, že medzi rodičmi je skutočne konflikt ktorý negatívne zasahuje prežívanie maloletej, čo v podstate na maloletej sa prejavuje konkrétnymi znakmi,

signálmi a vyžaduje psychologickú starostlivosť. Z tohto dôvodu teda úrad vidí veľký význam v tom, aby navštevovali rodičia referát poradensko-psychologických služieb a plnili teda výchovné opatrenie nariadené súdom. Tiež si však úrad uvedomuje, že práve konfliktne vysporiadaný vzťah rodičov vyžaduje dlhší časový rozsah a samotnú vôľu rodičov a nie je možné vlastne toto, tento v boji rodičov v podstate vyriešiť za krátku dobu. Maloletá navštevuje počas týždňa pravidelne materskú školu, predškolskú, nakoľko v septembri 2016 nastúpi na plnenie povinnej školskej dochádzky. Má zabezpečený istý režim fungovania a denný režim a stabilitu a záruku, kde maloletá má vytvorené nejaké návyky a spôsob, ktorý momentálne je daný, vlastný a na ktorý si zvykla. Samotným návrhom otca na rozšírenie styku v rozsahu od piatku 07.45 h úrad považuje za narušenie, si narušenie jednoznačné narušenie stability fungovania mal. dieťaťa. Tiež poukazujeme v podstate na fakt, že nástupom na plnenie povinnej školskej dochádzky to by bolo maximálne nevyhovujúce z hľadiska režimu plnenia školských povinností dieťaťa a tej stability, ktorú naozaj vyžuje. Je preto v najlepšom záujme, aby táto stabilita nebola narušená dieťaťu a tým, že samotný znalec, rovnako aj maloletá nepomenúvajú potrebu rozšírenia styku otca s maloletou my považujeme momentálne právoplatne fungujúci rozsudok súdu v kontakte otca s maloletou za vyhovujúce. Na základe uvedeného my odporúčame návrh otca zamietnuť“.

Vzhľadom na vznesené námietky voči znaleckému posudku súd doplnil znalecké dokazovanie výsluchom znalca, ktorý uviedol, že u maloletej sa objavujú určité známky neurotizácie, ktoré môžu svedčiť pre narušenie v emočnej sfére. Známky neurotizácie ako prejavy napätia, nervozity sa prejavujú napr. obhrýzaním nechťov alebo rodičmi zmienenou stimuláciou v oblasti genitálií, tiež určitým emočným rozkolísaním, ktoré sa prejavuje pri odovzdávaní dieťaťa, to znamená, že táto emočná stránka osobnosti dieťaťa je určitým spôsobom disharmonická a aj napriek nízkemu veku maloletej nedostatočne zvláda takúto emočnú záťaž. Nie je možné exaktne vyjadriť sa k tomu, či emočná nestabilita maloletej priamo súvisí so stykom otca. Znalec vyjadril predpoklad, že zásadný vplyv na emočnú nestabilitu maloletej má celková situácia, v ktorej sa maloletá ocitla po rozchode rodičov, to znamená určitá neistoťa vychádzajúca z konfliktu rodičov, pretože maloletá vníma, že konflikt sa týka jej osoby a je jej to vlastné aj tým, že pri odovzdávaní dieťaťa sa objavujú situácie, ktoré maloletá neznáša ľahko, emočne a citovo ju zaťažujú. Ním navrhované rozšírenie styku otca s maloletou o jeden deň nie je takou výraznou zmenou, ktorú by maloletá nemohla zvládnuť. Rozšírenie styku otca s maloletou počas letných prázdnin po dobu 2-krát dvoch týždňov považuje za dosť dlhý čas, pretože maloletá v tomto období by bola mimo kontaktu s matkou, na ktorú je dosť citovo naviazaná. Ako vhodný interval by bolo možné zváženie skôr jeden týždeň. Maloletá počas doby jedného týždňa je schopná zvládnuť odlúčenie od matky.

Po doplnení znaleckého posudku výsluchom znalca, právny zástupca otca uviedol: „Máme zato, že boli splnené podmienky v zmysle § 26 Zákona o rodine, na iniciáciu konania o úprave styku a maloletej E.. V zásade sa pridriavame záverov znaleckého posudku i záverov znalca vysloveným na tomto pojednávaní, kde sa znalec vyslovil a navrhol rozšírenie súčasnej úpravy na predĺžený víkend v páryny týždeň od piatku rána do nedele večera a zároveň navrhol úpravu i v nepáryny týždeň a to počas jedného popoludnia. Rovnako navrhol i rozšírenie styku maloletej E. s otcom a to počas letných prázdnin počas 28.týždňa a počas 32.týždňa a to v rozsahu jedného týždňa. Zároveň by sme chceli tiež vyzdvihnúť návrh znalca na úpravu telefonického rozhovoru medzi otcom a maloletou počas času, kedy otec nie je s maloletou v osobnom kontakte. V ostatnom sa pridriavame našich písomných podaní a to návrhu a písomného vyjadrenia“., právny zástupca matky uviedol: „Vážení súd, nevidíme v žiadnom prípade dôvody na rozšírenie styku otca s maloletou, tak ako to bolo uvedené v žalobnom návrhu. Máme zato, že jednak úrad práce aj samotný znalec dneská na hlavnom pojednávaní potvrdili, že nevidia najmenší dôvod na rozšírenie styku otca s maloletou. Jedno poobedie v týždni on naruší, tak ako to bolo deklarované aj na základe psychologických a psychiatrických vyšetrení naruší neprirodzený rytmus. To isté, čo sa týka predĺženého víkendu od piatku rána a čo sa týka telefonovania, neviem si dosť dobre technicky predstaviť ako môžete prinútiť iného človeka, aby určitú čas, určitú dobu mal zapnutý telefón a bol pri ňom z titulu to, že niekto chce s niekým hovoriť. To je podľa mňa už porušovania základných ľudských práv a slobôd. Preto navrhujeme celý návrh zamietnuť“. Kolízny opatrovník zotrval na písomne podaných správach, vyjadrení na pojednávaní a poukázal na to, že otcom navrhovaný rozsah styku s maloletou nezodpovedá jej potrebám.

Rodičom maloletej bolo uložené výchovné opatrenie a to absolvovanie poradensko-psychologického procesu. Zo správy poradensko-psychologického procesu datovanej dňom 31. 03. 2016 vyplýva, že v rámci poslednej komunikácie dominantné slovo mal otec, bolo ťažko realizovať párovú komunikáciu, lebo otec mal potrebu vyjadrovať svoje potreby a svoju nespokojnosť v spolupráci s matkou a nebolo

možné, aby pripustil k slovu druhého. Po 45 minútovom vyjadrení svojich potrieb otec ukončil konzultáciu a bol požiadaný, aby odišiel, lebo pri vyjadrovaní matky neustále skákal do reči a nebolo možné, aby matka vyjadrila svoj názor. Komunikácia medzi rodičmi je problematická, otec je naďalej nespokojný s informáciami matky ohľadom maloletej, ktoré sú podľa neho nedostačujúce.

Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/206/2011-60 zo dňa 22. 11. 2011 súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností tak, že maloletá sa zverí do osobnej starostlivosti matky, otec bude povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 60 Eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletou na každý párny týždeň v roku počas piatku od 9.00 h do 17.30 h a každý párny týždeň v roku od soboty 9.00 h do nedele 17.30 h, každý nepárny týždeň v roku počas štvrtku od 9.00 h do 16.00 h, každý rok počas vianočných sviatkov 25. 12. od 9.00 h do 17.30 h. Zároveň rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Bystrici. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/188/2013-125 zo dňa 16. 04. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 17CoP/47/2014-151 zo dňa 23. 07. 2015 došlo k zmene úpravy styku otca s maloletou na 1/ každý párny týždeň v roku od piatku 16.30 h do nedele 18.00 h, 2/ každý rok od 26. 12. od 9.00 h do 27. 12. do 18.00 h, 3/ každý rok od pondelka 9.00 h 28. týždňa v roku do stredy 18.00 h 28. týždňa v roku a pondelka 9.00 h 32. týždňa v roku do stredy 18.00 h 32. týždňa v roku. V tom čase maloletá navštevovala materskú škôlku, mala 4 roky. Ďalej z opatrovaneckého spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/206/2011-97 zo dňa 24. 09. 2012 súd zmenil miesto zariadenia vykonávajúceho odborné poradenstvo na centrum špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie z dôvodu, že rodičia naďalej nevedeli ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej riadne komunikovať. Pri hodnotení účelnosti nariadeného výchovného opatrenia súd spolupracoval s kolíznym opatrovníkom a centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré v správe uviedlo, že matka s ich zariadením spolupracovala, otec nespupracoval, prejavoval snahu ovládať poradenskú situáciu bagatelizovaním navrhovaných postupov a presadzovaním si toho svojho. Uvedené spôsoby kontaktu, afektívne správanie, nedostatok empatie a pozitívnych emócií vyústilo k prejaveniu nedôvery pre vedenie poradenského procesu a nakoniec k výslednému vyjadreniu otca o požiadanie psychologické starostlivosti u iného renomovaného psychológa. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/206/2011-193 zo dňa 07. 07. 2015 súd zmenil miesto zariadenia vykonávajúceho odborné poradenstvo opätovne na Referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Bystrici.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s malolekým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s malolekým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 26 Zákona o rodine vyplýva hmotnoprávna podmienka pre zmenu súdneho rozhodnutia alebo dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ktorou je zmena pomerov. Zmena pomerov musí byť podstatného, závažného charakteru a musí spočívať v okolnostiach takej intenzity, že prevažujú nad požiadavkou stálosti. V danej veci súd zistil, že posledná úprava styku otca s maloletou bola pred rokom a trištvrte. Maloletá v tom čase mala 4 roky, navštevovala materskú škôlku. V súčasnosti má maloletá necelých 6 rokov, naďalej navštevuje materskú škôlku, je v predškolskom veku. V rámci materskej škôlky má kurz anglického jazyka. Maloletá je vedená v pedopsychiatrickej a očnej ambulancii, neužíva žiadne lieky. Styk otca s maloletou sa realizuje, aj keď nie dôsledne v zmysle súdneho rozhodnutia. Maloletá domácnosť otca pozná, otec počas realizácie styku sa maloletej venuje, aktívne jej vyplňa voľný čas tým, že majú pravidelný program, aktivity. Maloletá podľa znaleckého posudku má vytvorený prirodzený vzťah k obom rodičom. Pri kontakte s otcom sa k nemu správa spontánne, bez napätia, komunikuje s ním primerane, city a emócie vyjadruje otvorene. V správaní maloletej voči otcovi a matke podľa znalca nie sú veľké rozdiely. Maloletá však prirodzene veku a vykonávaniu starostlivosti matky o maloleťu je viac naviazaná práve na matku. Otec maloletej v súčasnosti žije a pracuje v mieste svojho trvalého bydliska, od poslednej úpravy jeho styku s maloletou odpadlo jeho cestovanie z dôvodu plnenia vzdelávacích alebo pracovných povinností mimo trvalého bydliska. Napriek snahe súdu výchovne viesť rodičov k nekonfliktnému vzťahu a nezasahovaniu

maloletej do neho, rodičia naďalej majú negatívne prejavy vo vzťahu k druhému rodičovi, majú konfliktný vzťah, čo sa u maloletej prejavuje v znakoch neurotizácie. Súd vzhľadom na vek maloletej, vytvorený vzťah k otcovi, plnenie pracovných povinností otca v mieste svojho bydliska, mal splnenú podmienku v zmysle § 26 Zákona o rodine a preto návrh otca považoval za dôvodne podaný.

Pri samotnej úprave rozsahu styku otca s maloletou súd vychádza z okolností na strane maloletého dieťaťa, ako je jeho vek, zdravotný stav, denný režim, plnenie predškolských povinností, vytvorenie vzťahu k rodičovi, s ktorým sa má stretávať a okolností na strane oprávneného rodiča a to vytvorenie ekonomických, materiálnych, bytových podmienok na realizáciu styku s maloletou ako aj pracovnú dobu. Súd s poukazom na zaužívanú súdnu prax, platnú judikatúru a po zohľadnení vyššie uvedených okolností na strane maloletej a otca, považoval súčasnú úpravu styku otca počas letných prázdnin už za nedostačujúcu preto, aby medzi otcom a maloletou sa udržiaval, upevňoval vzťah, citová väzba, pocit spolupatričnosti, mali možnosť plnohodnotne aktívne tráviť voľný čas, mať spoločné zážitky a preto styk otca s maloletou počas letných prázdnin (tretí bod výroku) zmenil a rozšíril na obdobie 2-krát po jednom plnom týždni. Pri zmene rozsahu styku otca s maloletou v tejto časti súd prihliadol aj na vyjadrenie znalca, ktorý uviedol, že maloletá vzhľadom na svoj vek zvládne odlúčenie od matky, avšak nie na dobu 2 týždňov ako žiadal otec, ale po dobu 1 týždňa z dôvodu silnej citovej naviazanosti na matku. V tejto súvislosti súd poznamenáva a dáva do pozornosti najmä otca, že ani jeho rozsah styku s maloletou nemôže byť pre maloletú traumatizujúci a preto musí zodpovedať tomu, čo maloleté dieťa zvládne. V ostatnej časti súd ponechal styk otca s maloletou nezmenený, t. j. v prvom a druhom bode a v tejto časti jeho návrh vo zvyšku ako nedôvodný zamietol z dôvodu potreby zachovania zaužívaného denného režimu maloletej, systému v ňom a stability. Súd pri nevyhovení rozšírenia styku otca s maloletou počas pracovného týždňa sledoval potrebu svojim rozhodnutím zabezpečiť maloletej stabilitu v jej režime aj do budúcnosti, t. j. aj v čase, kedy maloletá nastúpi na plnenie povinnej školskej dochádzky (september 2016), kedy by bolo potrebné opätovne prispôbovať styk otca s maloletou jej školským povinnostiam, príp. aktivitám, čo by nebolo v prospech maloletej. Súd v tejto časti napriek doporučeniu znalca návrhu otca nevyhovet z dôvodu ako už vyššie uviedol, že by nekorešpondoval zaužívanému dennému režimu maloletej a potreby zachovania jeho stability. Súd návrhu otca upraviť jeho telefonický kontakt s maloletou nevyhovet z dôvodu, že pri súčasnom konfliktnom vzťahu rodičov, ich konfliktné komunikácie by pre maloletú nebol vhodný. Telefonický kontakt oprávneného rodiča s maloletým dieťaťom si vyžaduje zo strany rodičov určitú ústretovosť, zvýšenú úroveň komunikácie a rodičovského vzťahu, čo v danom prípade nebolo naplnené. Súd vo vzťahu k obom rodičom uvádza, že je nevyhnutné, aby rešpektovali potreby, želania, túžby maloletej, ktoré pri príznakoch jej neurotizácie je nevyhnutné povýšiť nad svoje predstavy, želania, túžby. Vo vzťahu k otcovi uvádza, že je nevyhnutné, aby začal korigovať svoje správanie a začal rešpektovať autoritu.

Súd miesto prevzatia a odovzdania maloletej rodičmi upravil pred bytom matky, t. j. tak ako doposiaľ bolo predchádzajúcim súdnym rozhodnutím miesto preberania maloletej rodičmi upravené.

Súd matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom pripraviť, t. j. maloletú po psychickej stránke pripraviť tak, aby otca neodmietala a odovzdala otcovi maloletú s potrebnými osobnými vecami a zároveň otcovi styk s maloletou umožnila.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/188/2013-125 zo dňa 16. 04. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 17CoP/47/2014-151 zo dňa 23. 07. 2014, ktorým bol naposledy upravený styk otca s maloletou.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.